

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2026 m. balandžio 3 d. Nr. 21RE-
(AG-196/05-2026)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Vytauto Kurpuveso (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės, sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „MS“ atstovams, viešosios įstaigos Inovacijų agentūros atstovams, viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Market Smart“ skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

UAB „Market Smart“ (toliau – ir pareiškėja, Bendrovė) skundu Komisijos prašo panaikinti VšĮ Inovacijų agentūros (toliau – ir IA, Agentūra) 2026-02-02 sprendimą Nr. R4-374-(16.2.18MR)-2026 „Dėl iš Europos Sąjungos fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 02-033-K-0430 sutarties vienašalio pakeitimo Nr. 1“ (toliau – Sprendimas).

Pareiškėja paaiškino, kad pateikė paraišką pagal ES finansavimo priemonę „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ pagal tuo metu galiojusias rinkos kainas ir parengtą techninę užduotį. IA įvertino paraišką bei patvirtino finansavimą pagal Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2024-03-28 įsakymą Nr. 4-180 dėl finansavimo skyrimo. Pareiškėja įgyvendino projektą „E. pardavimo sandorių sudarymo sprendimų diegimas ir vaizdinė konfigūracija UAB „Market Smart“, projekto Nr. 02-033-K-0430 (toliau – Projektas) pagal su IA 2024-07-08 sudarytą sutartį (toliau – Sutartis). Sutartimi numatyta, kad Projekto įgyvendinimo metu bus įdiegta el. parduotuvė ir vaizdinė konfigūracija. Pagal Projekto biudžetą tinkamos finansuoti išlaidos el. parduotuvės diegimui sudaro 99 407,28 Eur be PVM. Numatyta finansavimo suma – 49 703,64 Eur.

Projekto metu sukurta el. parduotuvė, integracijos, vizualinis konfigūratorius, dizaino adaptacijos, programavimo ir testavimo darbai. Pasamdytas paslaugų tiekėjas UAB „Adveitas“ teikė pasiūlymus kaip realizuoti sprendimą, buvo analizuojamos įvairios galimos opcijos bei versijos, vyko derinimai, koregavimai ir tik po kelių skirtingų alternatyvų sukūrimo ir išbandymo buvo priimtos galutinės produkto versijos. Paslaugos buvo pilnai įgyvendintos iki 2025 m. birželio mėnesio.

IA visą Projekto vykdymo laikotarpį vertindavo Projekto įgyvendinimą, visas iki galutinės ataskaitos teiktas patirtas išlaidas pripažino tinkamomis ir išmokėjo lėšas už įsigytas paslaugas pagal visus teiktus prašymus. Po Projekto pilno įgyvendinimo pateikus galutinę ataskaitą, IA atliko pakartotinį vertinimą ir nutarė, kad dalis išlaidų nėra tinkamos finansuoti, nes nebuvo būtinos ir neatitinka rinkos kainų. IA 2026-02-02 Sprendimu nutarė pripažinti netinkamomis finansuoti beveik pusę visų Projekto išlaidų ir sumažino tinkamą finansuoti išlaidų sumą iki 52 729,60 Eur, numatyta skirti finansavimo suma sumažinta iki 26 364,80 Eur. Projekto išlaidos sumažintos, nes esą Projektas

turėjo būti įgyvendintas tam skiriant beveik dvigubai mažiau darbo (programavimo ir kitų paslaugų) valandų (turėjo užtekti 880 val.) nei skyrė Bendrovės samdytas paslaugų teikėjas (viso 1 659 val.).

Pareiškėja Sprendimą skundžia remdamasi toliau nurodomais motyvais.

Pirma, Agentūros teigimu, ne visi planuoti vizualinės konfigūracijos funkcionalumai buvo realizuoti. Tačiau šis teiginys yra netiesa, IA šio teiginio ir nemėgina papildomai paaiškinti ar pagrįsti. Visi planuoti vizualinės konfigūracijos funkcionalumai yra realizuoti ir veikiantys. Tą galima patikrinti viešoje ir veikiančioje svetainėje <https://marketsmart.eu/lt/el-parduotuve/>, tai patvirtina išsamus sukurto konfigūatoriaus ir el. pardavimo sprendimų aprašymas, teiktas ir Agentūrai.

Antra, IA nepagrįstai teigia, kad pateikti du komerciniai pasiūlymai nepagrindžia Projekte atliktų darbų apimčių ir nesudaro prielaidų, kad Projektas turėtų būti vertinamas didesne darbų apimtimi, nes komerciniuose pasiūlymuose nurodytos didesnės darbų apimtys. Pareiškėjos pateiktuose alternatyviuose kitų tiekėjų pasiūlymuose yra nurodytos tokios pačios (o dviem atvejais ir net siauresnės) darbų apimtys. Pasiūlymuose apibūdinant atliktinus darbus naudojami sinonimai, tie patys darbai yra apibūdinami kitais, bet pagal darbų turinį tą pačią reikšmę turinčiais žodžiais. Darbų sudėtis ir apimtis nesiskiria – skiriasi tik tiems patiems darbams tiekėjų siūlomas atlikti valandų kiekis ir valandos įkainis. Alternatyvūs pasiūlymai patvirtina, kad pareiškėja Projektą įgyvendino adekvačiomis rinkos kainomis ir protingomis darbų trukmėmis. Lyginamoji pasiūlymų analizė patvirtina, kad atlikti darbai turi savo atitikmenį kitų tiekėjų pasiūlymuose, o pasirinktas tiekėjas padarė net daugiau. Tam panaudodamas mažiau darbo valandų, darbus atliko pigiau. Nesuprantamas yra Agentūros atsisakymas vertinti alternatyvius pasiūlymus, ypač atsižvelgiant į tai, kad atsisakymas yra grindžiamas realybės neatitinkančiais teiginiais, kad skiriasi darbai. Pasiūlymai pagrindžia, jog Projektas įgyvendintas optimaliais resursais ir skiriant įgyvendinimui adekvatų bei Projekto poreikius atitinkantį Darbo valandų kiekį, kuris leido pasiekti numatytus Projekto tikslus.

Trečia, IA teigia, kad el. parduotuvė ir pardavimo procesas sukurti esamoje svetainėje, todėl dizaino, projektavimo darbai laikytini pertekliniais (išskyrus konfigūatoriaus dalį), nes dizainas yra paveldėtas iš esamos svetainės, o pardavimo proceso projektuoti nebūtina, juolab, kad jis yra standartinis; Bendrovė teikia el. parduotuvių kūrimo ir diegimo paslaugas, tad jai ši sritis yra gerai žinoma, o konfigūratorius yra pagrįstas šiomis žiniomis bei žinomu procesu ir, vertintina, turimais svetainių ir el. parduotuvių pavyzdžiais. Tačiau tai nepagrįsti teiginiai, nes buvo projektuojamas ne pardavimo procesas, o el. parduotuvės struktūra; projektavimas buvo reikalingas el. parduotuvės struktūros sukūrimui, šio proceso rezultatus galima matyti projekto rezultatų apraše. Dizaino darbai sudarė nedidelę Projekto dalį, IA niekada neteigė, kad dizaino darbams buvo skirta perteklinio laiko ir tik dabar pateikia tokį deklaratyvų teiginį Sprendime. Agentūrai pateikti atliktų darbų priėmimo – perdavimo aktai patvirtina, kad el. parduotuvės projektavimas sudarė 115 val. iš visų 1 659 val. darbų, t. y. mažiau nei 7 proc. visų darbų. Įrodymai pagrindžia, jog projektavimui buvo skirta tik nedidelė ir visiškai adekvati bendro Projekto įgyvendinimo laiko dalis.

Ketvirta, Agentūros nurodomas „protingas“ programavimo darbų valandų kiekis yra nerealistiškas, nesuderinamas su faktiniais darbo procesais ir niekaip nepagrindžiamas. Agentūros skaičiavimu, galutinėje naudojamose versijoje yra matoma, kad buvo sukurta iš viso 9 350 programinio kodo eilučių, o vidutiniškai programuotojas sukuria 20 kodo eilučių per valandą, todėl programavimas turėjo užtrukti iš viso maksimaliai 468 valandas (3 mėnesius). IA daro išvadą, kad viso Projektas turėjo užtrukti ne ilgiau nei 880 val. (5,5 mėnesio). Tačiau kodėl būtent 5,5 mėnesio, nėra pagrindžiama. Pareiškėja su tuo nesutinka. Programavimo paslaugų rinkoje yra žinoma ir tą patvirtina atlikti moksliniai tyrimai bei kiti šaltiniai, kad programuotojai per dieną (ne per valandą) parašo 20 – 50 galutinio rezultato programinio kodo eilučių. Vienas iš aktualiausių tyrimų yra „GitClear“ „Coding on Copilot“ (2024 m.), jo metu buvo analizuota virš 150 milijonų pakeistų kodo eilučių. Pastebėta tendencija, kad nors dėl AI (dirbtinio intelekto) įrankių (pvz., GitHub Copilot) parašomo kodo kiekis auga, kokybiško ir išliekančio kodo kiekis stabilizuojasi ties panašiomis žemomis ribomis. Tyrimas pabrėžia „kodo infliaciją“ – programuotojai parašo daugiau, bet vėliau privalo daugiau ištrinti ar taisyti, tad galutinis „peržiūrėtas“ vidurkis išlieka maždaug 20–50 eilučių ribose. Antra, Google nuolat publikuoja savo tyrimus (per „DORA“ ataskaitas ir vidinius tyrimus).

Jų duomenys rodo, kad vidutinis „Google“ programuotojas per dieną pateikia (angl. *commit*) apie 100–150 eilučių kodo, tačiau tai yra bruto kiekis. Atmetus testus, konfigūracinius failus ir atlikus kodo peržiūras (*Code Review*), galutinio tinkamo kodo kiekis krenta iki 20–40 eilučių. Trečia, pasaulinė „DORA“ ataskaita (2023 m.) „DevOps Research and Assessment“ (DORA) kasmet atlieka didžiausią IT pramonės tyrimą. Aukščiausio lygio komandos pasižymi ne didesniu parašytų eilučių kiekiu, o mažesniu klaidų skaičiumi ir greitesniu jų taisymu. Jų duomenys netiesiogiai patvirtina, kad tvarus tempas (kuriame klaidų tikimybė mažiausia) yra 15–50 eilučių per dieną.

Taigi, norint parašyti 9 350 kodo eilučių reikėjo programuoti apie 1 496 valandas (9350/50 x 8). Pareiškėjos pasitelktas paslaugų teikėjas programavimui ir susijusiems darbams skyrė 1 489 val., kas koreliuoja su nurodytais rinkoje pripažįstamais tempais ir paneigia 20 eilučių per valandą greitį. Papildomai kitokie darbai sudarė dar 170 val. (15 val. parduotuvės projektavimo darbai, 35 val. mokymų paslaugos ir 20 val. svetainės publikavimas), iš viso Projektui įgyvendinti reikalingas ir rinkos duomenimis pagrįstas kiekis sudaro 1 666 val. Be to, negali būti vertinamas tik galutinio rezultato parašytas programinis kodas, nes programavimas yra kūrybinis ir loginis procesas, jo metu kodas yra rašomas ir ištrinamas, eigoje tobulinamas ir parašomas naujai. Programuotojas sukūrė eilę kitų eilučių, kurios buvo keičiamos ir galutiniame rezultate neliko bei nėra matomos. Be šių „nematomų“ eilučių neįmanoma parašyti esamų „matomų“ kodo eilučių. Todėl neadekvatus skaičiavimas tik tų eilučių, kurios atsispindi gautinėje programinio kodo versijoje.

Penkta, Sprendimo IA tinkamai nemotyvavo. Išvadas IA pateikia referuodama į įpareigojimą jas pagrįsti rinkos analizės išvadomis ir pareiga įvertinti, ar paslaugų kaina atitinka rinkoje esančias kainas. Tačiau IA rinkos kainų analizės neatliko ir net neteigia tokią analizę vykdžiusi – Sprendimas yra paremtas tik ekspertų menamais pasvarstymais, kiek galėtų / turėtų užtrukti valandomis vieni ar kiti darbai. Taip pat ir minimų ekspertų išvada pareiškėjai nepateikta – IA Sprendime tik deklaratyviai nurodo įvairius galutinius skaičius (valandomis, mėnesiais), kuriuos laiko adekvačiais ir protingais, tačiau nepaaiškina ir nepateikia tokių skaičių šaltinių. Sprendimas paremtas ne detaliais skaičiavimais ir objektyviomis išvadomis, o tik vidiniu įsitikinimu, kad, pavyzdžiui, konfigūatoriaus sukūrimas turėjo užtrukti 2 mėnesius (320 val.). Nurodomos darbų trukmės nekoreliuoja su realybe ir yra objektyviai neįgyvendinamos rinkos sąlygomis. Projekto įgyvendinimo metu programavimo darbams faktiškai skirtas laikas yra atitinkantis rinkos standartus, adekvatus ir objektyviai pagrindžiamas. Be to, skaičiuodama kainą, IA rėmėsi būtent pareiškėjos nurodytu 56 Eur valandiniu įkainiu, o ne kitų rinkos dalyvių kainomis, kas patvirtina, jog IA šią kainą laiko pagrįsta, atitinkančia rinkos sąlygas.

Iš UAB „Adveitas“ sutarties ir komercinio pasiūlymo matyti, kad juose yra išvardyti darbai (jų apibūdinimai), nurodyta 1 659 Projekto įgyvendinimui reikalingų valandų. Tačiau Sprendime nėra nurodyta, kurie iš šių darbų laikomi netinkamomis finansuoti išlaidomis. IA privalėjo detalai ir aiškiai nurodyti, kurie nurodyti darbai yra pertekliniai, t. y. kurie konkrečiai darbai jau yra įtraukti (atlikti) parengtuose standartiniuose moduluose, kurie buvo panaudoti kuriant produktą ir neva dėl to nebuvo reikalingi. Tokių duomenų ir informacijos Sprendime nepateikta. Nėra įmanoma nustatyti, kaip ekspertai apskaičiavo 880 valandų, kurios pripažintinos tinkamomis finansuoti.

Agentūra daro išvadą, kad galutinis sprendimas sukurtas naudojant *WordPress / WooCommerce* platformų siūlomus sprendimus, todėl esą nereikalavo reikšmingų pastangų ir laiko. Tokia išvada yra neteisinga, neobjektyvi. Norint pasiekti galutinį variantą buvo atliekami papildomi darbai, kad atitiktų pareiškėjos poreikius ir lūkesčius. Be to, vertindama Projekto tinkamumą finansavimui, IA patvirtino Projekto biudžetą 99 407 Eur be PVM pagal pateiktą UAB „Adveitas“ komercinį pasiūlymą, kuris vėliau tapo paslaugų sutarties dalimi. Šiame pasiūlyme aiškiai buvo nurodyta, kad bus naudojami *WordPress / WooCommerce* platformų sprendimai, taigi Agentūrai jau Projekto biudžeto tvirtinimo metu tai buvo žinoma. IA įvertino ir patvirtino šiems darbams numatytas apimtis ir kainas. Bendrovė pagrįstai tikėjosi, kad patvirtintos sąlygos nebus keičiamos. Elgesys vienašališkai apsigalvojant dėl patvirtintų sprendimų, kai aplinkybės nesikeitė, reiškia šiurkštų pareiškėjos teisėtų lūkesčių pažeidimą ir viešojo administravimo principų nepaisymą. Pareiškėja, pasirašiusi Sutartį konkrečiai sumai, tikėjosi, kad įgyvendinus Projektą Sutartyje numatyta apimtimi bus paskirtas Sutartyje numatytas finansavimas.

Projekto vykdymo eigoje vertinant galimus galutinius sprendinius buvo rengiami ir išbandomi bent keletas realizacijos variantų. Pareiškėja už rezultato pasiekimą pagal paslaugų sutartį turėjo sumokėti 99 407 Eur plius PVM, todėl buvo preciziška paslaugų kokybei ir turėjo teisę reikalauti bei reikalavo patogaus e. pardavimų sprendimo naudojimu. Pradiniai siūlomi variantai neišpildė jos poreikių, buvo prašoma koreguoti sprendimus. IA vertino tik sukurtą galutinį produktą. Tai reiškia, jog nebuvo įvertintas kūrimo procesas, tarpinės versijos, derinimai, analizė ir vadyba. Projektas apėmė analizę, programavimo darbus, testavimą, integraciją ir derinimus, dizaino adaptaciją bei vystymą, šie darbai yra esminė Projekto dalis. IA nevertino, kad kuriamo e. sprendimo proceso veikla laikoma kūrybine veikla, kas reikalauja papildomo analitinio darbo, eksperimentavimo su produkto prototipu, patogumo klientui valdyti programą tyrimų ir kt. Finansavimo sumažinimas nuo 49 703 Eur iki 26 364 Eur yra neproporcingas, neadekvatus ir nepagrįstas. Įgyvendinti e. pardavimo ir konfigūracijos sprendimai atitinka finansavimo patvirtinimo metu įvertintus bei patvirtintus, buvo pasiektas Sutartyje numatytas Projekto tikslas.

Sprendimas neatitinka reikalavimų, kurie numatyti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalyje ir išplėtoti skunde nurodomoje teismų praktikoje. Be to, tokią poziciją patvirtina ir Komisijos nagrinėtos bylos bei priimti sprendimai.

Pareiškėjos atstovai Komisijos posėdyje palaikė skundą, akcentavo, kad projekto įgyvendinimo pradžioje pastabų dėl jo įgyvendinimo laiko sąnaudų nebuvo, todėl yra neteisinga ir neproporcinga šį klausimą kelti įgyvendinus projektą, pažeidžiami pareiškėjos teisėti lūkesčiai; IA nepagrįstai teigia, kad ne visi funkcionalumai įgyvendinti, funkcionalumus painioja su svetainės turiniu; pareiškėja kreipėsi į galimus du tiekėjus dėl alternatyvių pasiūlymų, jie nurodė didesnius valandų kiekius projektui įgyvendinti, šį įrodymą IA nevertino, nurodydama, kad darbai netapatūs; pasirinktas tiekėjas atliko du papildomus darbus; atsiliepimo argumentai negali papildyti skundžiamo sprendimo argumentų trūkumo; projektavimo ir dizaino darbai sudarė labai mažą projekto dalį; pardavimo procesas nebuvo projektuojamas, projektuojama buvo e. parduotuvės struktūra; atsakovė neįrodė, kad bent vienas darbas viršijo jam skirtą valandų kiekį; sprendime ir atsiliepime nurodomas skirtingas programavimo eilučių kiekis, kuris gali būti atliekamas per tam tikrą laiką; ekspertų išvadoje nėra argumentų, pagrindžiančių sprendimą, papildomų motyvų nėra, sprendimas nemotyvuotas; rinkos kainų analizė neatlikta, vienintelis argumentas – ekspertų nuomonė.

Agentūra atsiliepime prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaškinio, kad 2023-10-29 buvo registruotas Bendrovės projekto įgyvendinimo planas dėl projekto „E. pardavimo sandorių sudarymo sprendimų diegimas ir vaizdinė konfigūracija UAB „Market Smart“ finansavimo Nr. 02-033-K-0430 (toliau – ir PIP, paraiška). IA ir pareiškėja 2024-07-08 sudarė Sutartį. Bendrovė per Duomenų mainų svetainę (toliau – DMS) 2025-08-07 pateikė galutinę veiklos ataskaitą (toliau – GVA) ir papildomus dokumentus (Priedai Nr. 3.1-3.3), taip pat įdiegtų e. pardavimo sandorių sudarymo sprendimų ataskaitą (Priedas Nr. 4). Bendrovė 2025-08-28 per DMS pranešimu Nr. DMS-123837 pateikė nuorodą į sukurtą sprendimą. IA 2025-08-29 kreipėsi į Bendrovę dėl pateikimo dokumentų, reikalingų GVA vertinimui (Priedas Nr. 5). Pareiškėja 2025-09-05 pateikė papildomus dokumentus pagal IA paklausimą (Priedas Nr. 6.1-6.2). IA 2025-09-15 per DMS pranešimu Nr. INV-159205 „Dėl projekto sprendinių ir jų kainos vertinimo“ išsiuntė paklausimą dėl įdiegtų sprendimų, kadangi projekto sprendimų ir jų kainos ekspertiniam vertinimui trūko informacijos (Priedas Nr. 7). Bendrovė 2025-09-22 pateikė atsakymus į IA eksperto pateiktus klausimus (Priedai Nr. 8.1-8.2).

IA 2025-09-30 išsiuntė pranešimą dėl GVA / įdiegto sprendinio ekspertinio vertinimo, nurodė, jog atliktų darbų kaina neatitinka rinkos kainos, paprašė pateikti papildomą informaciją ar paaiškinimus. Pareiškėja informuota, kad esant poreikiui, yra galimybė suorganizuoti nuotolinį susitikimą su IA ekspertu ir sprendimo diegėju (Priedas Nr. 9). 2025-10-14 Bendrovė pateikė paaiškinimus ir informavo, kad yra pasirengusi surengti *online* (nuotolinį) susitikimą su IA ekspertu, kuriame gali gyvai pademonstruoti vaizdinės konfigūracijos veikimą, CRM integraciją bei kitus funkcionalumus (Priedas Nr. 10). 2025-10-31 įvykusiame susitikime *Teams* platformoje buvo aptarti

klausimai dėl darbų apimties, vaizdinės konfigūracijos funkcionalumo. Bendrovė papildomai 2025-11-18 pateikė paaiškinimus ir dokumentus projekto sprendimų kainos pagrindimui (Priedas Nr. 11).

IA 2025-11-24 išsiuntė pranešimą Nr. INV-193839 „Dėl projekto sprendimų kainos“, kuriame buvo informuojama apie sprendimą sumažinti tinkamas projekto finansuoti išlaidas iki 52 729,60 Eur be PVM, o numatytą skirti finansavimo sumą sumažinti iki 26 364,80 Eur. Nurodyta, kad IA ekspertai įvertino papildomai po *Teams* susitikimo pateiktus dokumentus, kad atsižvelgiant į pateiktą papildomą informaciją ir detalizavimus, detalizuotas darbų apimtis, yra teikiamas patikslintas ekspertinis projekto darbų apimties vertinimas (Priedas Nr. 12). Bendrovė 2025-11-27 pateikė atsakymą į paklausimą, su IA eksperto vertinimu nesutiko ir išdėstė nesutikimo argumentus (Priedas Nr. 13). IA 2025-12-08 išsiuntė pranešimą Nr. INV-199301 „Dėl pateikto atsakymo“, kuriuo informavo, kad susipažinus su rašte „Atsakymas į 2025-11-24 raštą“ (toliau – Raštas) pateikta informacija, pakartotinai tikrinami projekto dokumentai, pateikti duomenys ir paaiškinimai, kad apie priimtą sprendimą bus informuota nustatyta tvarka per DMS (Priedas Nr. 14). Atsižvelgdama į Rašte išdėstytus argumentus, Agentūros ekspertų grupė pakartotinai įvertino visus projekto dokumentus ir priėmė galutinę ekspertų išvadą (Priedai Nr. 15 ir Nr. 16).

IA 2026-02-02 priėmė sprendimą ir atliko Sutarties vienašalį pakeitimą, kuriuo buvo priimtas sprendimas sumažinti tinkamas projekto finansuoti išlaidas (Priedas Nr. 17).

Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-22 įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (toliau – Taisyklės) 293 punkte, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021-07-02 įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl funkcijų paskirstymo įgyvendinant 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“ patvirtinto 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos administruojančiųjų institucijų ir tarpinės institucijos funkcijų sąrašo (toliau – Funkcijų sąrašas) 5.3 papunktyje apibrėžta kokius veiksmus IA atlieka. Vadovaujantis Funkcijų sąrašo 5.5 papunkčiu, IA priima sprendimus nepripažinti tinkamomis finansuoti išlaidų (dalies), kai nustato, kad šios išlaidos ar jų dalis neatitinka ES ir (ar) nacionaliniuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Investicijų programos įgyvendinimą, nustatytų reikalavimų.

Taisyklėse nustatyta, jog projekto išlaidos turi būti būtinos projektams įgyvendinti, t. y. jomis turi būti prisidedama prie projekto tikslų ir rezultatų pasiekimo, jos turi atitikti patikimo finansų valdymo principą ir turi būti numatytos projekto sutartyje (294.1 papunktis). Patikimo finansų valdymo principas – ekonomiškumu, efektyvumu, orientacija į veiklos rezultatus ir veiksminga biudžeto vykdymo vidaus kontrole grindžiamas finansų valdymo principas, reglamentuojamas Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 33–36 straipsniuose (3.23 papunktis).

Vadovaujantis 2024-09-23 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (toliau – Reglamentas) 7 skyriaus „Patikimo finansų valdymo principas ir veiklos rezultatai“ 33-36 straipsniais, turi būti užtikrinami veiklos rezultatų ir ekonomiškumo, efektyvumo bei rezultatyvumo principai, atliekami visų programų ir veiklos *ex ante* ir retrospektyviniai vertinimai, privaloma finansinė pažyma bei vykdoma efektyvi ir veiksminga biudžeto vykdymo vidaus kontrolė.

Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos fondų reikalavimams (toliau – Rekomendacijos; prieiga <https://www.esinvesticijos.lt/dokumentai/rekomendacijos-del-projektu-islaidu-atitikties-europos-sajungos-fondu-reikalavimams>) 2 punkto „Bendrieji projektų išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimai“ dalyje „Projekto išlaidų būtinumas“ detalizuojama, kaip turi būti suprantamas Taisyklių 294.1 papunktis, įskaitant ir patikimo finansų valdymo principo sampratą.

Pagal Taisyklių 108 punktą, 114.1 papunktį administruojančioji institucija, nustačiusi, kad projektui turi būti skirta mažiau projekto finansavimo lėšų, nei numatyta projekto sutartyje, gali vienašaliu sprendimu pakeisti projekto sutartį.

Nagrinėjamu atveju Projekto metu sukurto e. pardavimo sandorių sudarymo sprendimo vertinimas atliktas vadovaujantis Taisyklių bei Rekomendacijų nuostatomis, pareiškėjos pateikta

informacija bei atliktu ekspertiniu vertinimu. IA vertinimu, Sprendimas yra pagrįstas ir motyvuotas, jame išdėstytų argumentų IA nekartoja, tačiau atkreipia dėmesį į svarbiausius šio ginčo aspektus.

Pareiškėja nesutinka su Sprendimo teiginiu, kad ne visi paraiškos metu planuoti vizualinės konfigūracijos funkcionalumai buvo realizuoti“. Tačiau IA pažymi, kad ne visi PIP teikimo metu planuoti vizualinės konfigūracijos funkcionalumai buvo realizuoti – 2025-09-23 atsakyme pareiškėja atsakė, kad „Mūsų konfigūratorius nenumato galimybės iš karto įkelti savo tekstų, nuotraukų ar tiesiogiai keisti dizaino išdėstymo. Toks apribojimas yra sąmoningas, nes praktikoje svetainės turinio pateikimas iš kliento pusės užtrunka daug laiko, todėl nėra poreikio, kad jis būtų privalomas užsakymo pateikimo metu“ – nors PIP teikimo metu (Priedas Nr. 18) buvo numatyta, kad „Klientai naudosis 2D konfigūratoriumi, kad pasirinktų norimus ir geriausiai jų poreikius atitinkančius el. svetainės funkcionalumus, parametrus (pvz. svetainės struktūrą ir išdėstymą). Klientai taip pat galės pasirinkti integracijas su tokiais sistemomis kaip CRM, mokėjimo vartai ir pristatymo sistemos, taip pat nurodyti techninius reikalavimus. Šis interaktyvus procesas padės klientams konfigūruoti ir vizualizuoti savo el. svetainę ir suprasti pasirenkamus funkcionalumus, jų ypatybes, galimus parametrus. <...> Vaizdinė konfigūracija leis klientams lengvai ir intuityviai kurti savo el. svetainės.“ Taigi pareiškėja dėsto tikrovės neatitinkančią informaciją; ji nurodė, kad vaizdinė konfigūracija nenumato galimybės iš karto įkelti savo tekstų, nuotraukų ar tiesiogiai keisti dizaino išdėstymo, nors PIP teikimo metu nurodyta, kad klientai galės pasirinkti norimus funkcionalumus, parametrus (pvz. svetainės struktūrą ir išdėstymą).

Pareiškėja nesutinka dėl IA teiginio, kad pateikti du komerciniai pasiūlymai (UAB „Baltic Amadeus“ ir Vystymas GROUP, UAB (Rinkodaros akademija) patvirtina, kad pareiškėja Projektą įgyvendino adekvačiomis rinkos kainomis ir protingomis darbų trukmėmis. Tačiau IA pažymi, kad pasirinkti du IT (informacinių technologijų) rinkos dalyviai, kurių vienas yra tarp didžiausių IT įmonių Lietuvoje, diegiančių ir e. komercijos sprendimus, bet ne *WordPress* pagrindu, o kitas – vieno asmens įmonė, kuri specializuojasi skaitmeninės rinkodaros projektuose, o tarp įgyvendintų projektų nurodyta įdiegta svetainė sukurta *Drupal*, o ne naudojant *WordPress*. Taip pat, pagal pridėtą palyginamąją lentelę (pateiktus komercinius pasiūlymus) matoma, kad buvo pateiktas el. parduotuvės darbų ir funkcionalumų bei modulių sąrašas, taip pat vaizdinės konfigūracijos funkcionalumų sąrašas, kuris yra bendrinis, neatspindintis faktinių aplinkybių (pvz. kad e. parduotuvės diegimas turi būti atliktas *WordPress* pagrindu sukurtoje svetainėje), o vaizdinės konfigūracijos funkcionalumų ir technologijų sąrašas nepaaiškina, kas ir kaip turi būti vaizdiškai atvaizduota (sukonfigūruota). Todėl pateikti komerciniai pasiūlymai neleidžia jų palyginti su faktiškai atliktais darbais, kurie ekspertų grupės buvo vertinti detalai – analizuojant sukurtą kodą bei įgyvendintus funkcionalumus.

Pareiškėja nesutinka su teiginiais, kad el. parduotuvė ir pardavimo procesas sukurti esamoje svetainėje, todėl dizaino, projektavimo darbai laikytini pertekliniais (išskyrus konfigūratoriaus dalį). Skunde nurodo, kad buvo projektuojamas ne pardavimo procesas, o el. parduotuvės struktūra; dizaino darbai sudarė labai nedidelę dalį; atliktų darbų priėmimo – perdavimo aktai patvirtina, kad el. parduotuvės projektavimas sudarė 115 val. iš visų 1 659 val. darbų. Atsakydama į šį argumentą, IA pažymi, kad sukurtą sprendimą sudaro 2 pagrindiniai blokai: el. parduotuvė / e. pardavimo sandorio sprendimas, kurio numatyta sukūrimo kaina 49 952 Eur be PVM arba 892 val. (darbų įkainis 56,00 Eur/val.) bei vaizdinės konfigūracijos sprendimas, kurio numatyta sukūrimo kaina 42 952 Eur be PVM arba 767 val. E. pardavimo sandorio sukūrimo/diegimo numatyti darbai: a) El. parduotuvės projektavimas – 105 val.; b) Front-end programavimo darbai (puslapiai) – 198 val.; c) Turinio valdymo sistemos diegimas – 30 val.; d) Papildomų TVS funkcijų programavimas – 124 val.; e) Produktų modulio diegimas – 66 val.; f) Prekių užsakymo ir atsiskaitymo už prekes moduliai – 70 val.; g) Vartotojų modulis – 65 val.; h) Pardavimo analizavimo ir rinkodaros moduliai – 54 val.; i) Duomenų sujungimas su CRM – 125 val.; j) Mokymai – 35 val. k) Svetainės publikavimas – 20 val.; Vaizdinės konfigūracijos numatyti darbai: a) Vaizdinės konfigūracijos moduliai ir funkcionalumai – 465 val. b) Programavimo darbai – 302 val. Galutinis vertinimas buvo pateiktas bendrai abiem blokams, tačiau labiausiai buvo mažinama el. parduotuvei skirtų darbų apimtis, nes: el. parduotuvė buvo diegiama jau esamoje svetainėje – 2025-09-23 atsakyme yra nurodyta, kad „Projekte buvo

naudojama „Interior“ tema. Ši temos versija nebuvo pilnai suderinama su *WooCommerce* – visa integracija veikė su klaidomis ir neatitikimais, todėl reikėjo atlikti papildomus darbus: ištaisyti klaidas, pritaikyti temos logiką *WooCommerce* moduliams ir užtikrinti stabilų sistemos veikimą. Kitos temos ar naujesnės jos versijos naudoti nebuvo galima, nes svetainė jau buvo sukurta ant šios versijos. Papildomai buvo atlikta stilistinė adaptacija, kad temos elementai atitiktų įmonės bendrą vizualinį stilių.“ Taigi, svetainė jau buvo, papildomai sukurta tik: <https://marketsmart.eu/lt/el-parduotuve/>; <https://marketsmart.eu/lt/svetaines-konfiguratorius>. Pareiškėja atsakyme nurodė, kad titulinis puslapis ir produktų paslaugų / aprašymai yra perdaryti; kad ši svetainės dalis buvo sukurta dar iki šio Projekto įgyvendinimo ir jų kūrimas ar modifikavimas nebuvo numatytas pagal paslaugų teikimo sutartį; Sutartyje buvo apibrėžta, kad Projekto metu turi būti suprojektuota ir sukurta e. parduotuvės dalis: titulinis puslapis, produktų kategorijų, subkategorijų, produktų sąrašo ir konkretaus produkto puslapiai, vartotojo zonos puslapis bei bendrosios informacijos puslapiai, reikalingi e-komercijos veiklai (pvz., Naudojimosi taisyklės ir sąlygos) bei konfiguratorius. Ši el. parduotuvės dalis su numatytais funkcionalumais buvo sukurta nuo nulio šio projekto rėmuose.

IA atkreipia dėmesį, kad pusė puslapių yra sukurti 2021-2024 m. Du puslapiai (kurie išsiskiria į atskirų paslaugų pirkimo procesą (normalus pirkimas) arba vaizdinę konfigūraciją: reprezentacinės svetainės arba el. parduotuvės konfigūravimą), todėl ir vertintina, kad didelė dalis darbų yra pertekliniai: a) El. parduotuvės projektavimas – 105 val. – diegiant esamoje svetainėje tereikia sudiegti ir sukonfigūruoti kelis papildomus modulius el. parduotuvei. Pirmiausia *Woocommerce* ir projektavimas yra perteklinis, nes el. parduotuvės pirkimo procesas yra standartinis – pasirenkama prekė/paslauga, įdedama į krepšelį, apmokama, taip pat – pirkėjo paskyra, kuri *WordPress/Woocommerce* yra standartinė; b) *Front-end* programavimo darbai (puslapiai) – 198 val. 1 puslapis (su pirkimo procesu – krepšelis, mokėjimas ir kt.) – tokia apimtis yra normali kuriant svetainę ir el. parduotuvę be papildomų rinkoje esančių sprendimų su ~20 ir daugiau puslapių; c) Turinio valdymo sistemos diegimas – 30 val. Tokia apimtis yra pakankama sudiegti ir atlikti pradinį konfigūravimą *WordPress*, *Woocommerce*, reikalingus įskiepius, o ne papildomai sudiegti *Woocommerce* su keliais papildomais įskiepiais; d) Papildomų TVS funkcijų programavimas – 124 val. Nurodyti funkcionalumai yra *WordPress*, *Woocommerce* ir įskiepių funkcionalumai, kuriuos reikia sudiegti ir sukonfigūruoti ir tam tiek valandų nereikia, o be to dalis jau turėjo būti sudiegta ir paleista, nes svetainė jau buvo; e) Produktų modulio diegimas – 66 val. Tai standartinis *Woocommerce* modulis, kuris susidiegia kartu su *Woocommerce*; f) Prekių užsakymo ir atsiskaitymo už prekes moduliai – 70 val. Tai standartinis *Woocommerce* funkcionalumas + mokėjimų įskiepis (*EveryPay*); g) Vartotojų modulis – 65 val. Jau minėta, kad naudojamas standartinė (nepakeista) *WordPress /Woocommerce* pirkėjo paskyra; h) Pardavimo analizavimo ir rinkodaros moduliai – 54 val. Vėlgi standartinis *Woocommerce* funkcionalumas ir įskiepis (SEO); i) Duomenų sujungimas su CRM – 125 val. Įskiepio nesimato, bet atlikta integracija su Projekto vykdytojo nuosava CRM, kuriai pateikiami užsakymai, sinchronizuojamos prekių kainos. Tokiai apimčiai nurodytų visos valandų apimtys nereikia; j) Mokymai – 35 val. Papildomai apmokyti naudotis *Woocommerce* – tiek valandų nereikia; k) Svetainės publikavimas – 20 val. Svetainė jau buvo publikuota.

Dar kartą prisimenant, kad diegiama tik e. pardavimų dalis esamoje svetainėje – tokiems papildymams reikia 1-2 mėn. darbų apimtys. Pareiškėja nurodo atliktus papildomus programavimo darbus: - *Codic File Renaming* – įskiepis, kuris automatiškai pervadina įkeltus failus su lietuviškomis raidėmis ar specialiais simboliais, taip užtikrinant korektišką veikimą ir geresnį SEO. Šis įskiepis buvo sukurtas būtent „Market Smart“ projekto poreikiams. 140 kodo eil.; - *Codic plugin* – specialiai šiam projektui sukurtas įskiepis, skirtas individualiems sprendimams bei papildomoms funkcijoms realizuoti, kurios nebuvo įmanomos naudojant standartinius įskiepius. 214 kodo eil.; - *Market Smart custom shortcodes* – projekto metu sukurtas įskiepis, leidžiantis naudoti specialiai „Market Smart“ funkcionalumui sukurtus *shortcodes* (pvz., dinaminių blokų, turinio elementų išvedimui). Tai skaidrių keitimo įskiepis (bent jau tokia jo paskirtis matoma kode), kuri galėjo būti sukurta kartu su svetaine, o ne el. parduotuvei; - *Market Smart Plugin* – pagrindinis projekto įskiepis, apimantis CRM integraciją, globalius projekto funkcionalumus, *WooCommerce* checkout pritaikymą B2B

poreikiams, vaizdinės konfigūracijos logikos perrašymą bei specialiai sukurtus *WooCommerce hookus*. 2350 kodo eil.; - *MarketSmart Configurator* – papildomas Projekto įskiepis, išplečiantis vaizdinės konfigūracijos galimybes ir veikiantis kartu su *Market Smart Plugin*. Jis sukurtas tam, kad klientai galėtų komplektuoti produktus pagal individualius parametrus. 2263 kodo eil. (logika) + 3304 css (vaizdinė dalis). Vertinant, kad *Market Smart Plugin* ir *MarketSmart Configurator* yra pagrindiniai vaizdinės konfigūracijos funkcionalumų failai, tokiai kodo apimčiai reikia 2-3 mėn.

Taip pat žiūrint į sutarties su tiekėju priedą (Priedas Nr. 19), neaišku, kas įtraukta dalyje Vaizdinės konfigūracijos moduliai ir funkcionalumai – 465 val.: Keisti kainų diapazoną, pasirinkus variantą; Greitos peržiūros palaikymas; Vertikali/horizontali galerija; Galerijos dydžiai pagal įrenginius; Animuoti preloaderiai; Rodyklės galerijoje; Vaizdo iššokantys mygtukai; AJAX variacijų įkroviklis; Konfigūracijos talpykla; Automatiniai išskleidžiamieji meniu; Konfigūracijos filtrai. Nėra aišku, ar tai projektavimas, funkcionalumai ar kas nors kita. Todėl bendras vertinimas yra 3-5 mėn. darbų apimtį – imta maksimali apimtis (5 mėn.) bei atsižvelgiant į papildomus paaiškinimus ir patikslinimus – padidinta iki 5,5 mėn. bendros darbų apimtį.

Pareiškėja teigia, kad Sprendime nenurodoma, jog Projektas turėjo užtrukti ne ilgiau nei 880 val. (5,5 mėnesio), tačiau kaip ir kodėl nėra paaiškinta ar pagrindžiama. IA pažymi, kad vertinimą vykdė ne vienas ekspertas. Jų nuomone, vaizdinė konfigūracija buvo vertintina ne daugiau nei 2 mėn. darbų apimtimi. Be to, visi pareiškėjos atsakymai yra pagrįsti tik žodžiais ir deklaratyviais teiginiais (ji pateikė daug aprašomojo pobūdžio teksto, jokių faktų, apimčių, pagrindimo ir sąsajos su realybe – 2025-09-23 atsakymas). Pavyzdžiui: - Projektavimas: Sutartyje numatyti projektavimo darbai nebuvo dizaino projektavimas, tai buvo struktūros ir išdėstymo projektavimas, kuris buvo daromas aptariant poreikius, ieškant geriausių sprendimų variantų, juos analizuojant, vertinant, tada diegiama tiesiai į svetainę, testuojama, vėl aptariama ir koreguojama, kol pasiekiamas galutinis tenkinantis rezultatas. Šis procesas buvo būtinas, nes projekto esmė buvo ne tik sukurti vizualiai patrauklią aplinką, bet ir užtikrinti sklandų vartotojo kelią nuo pirmo kontakto su svetaine iki užsakymo užbaigimo. Tai reiškia, kad kiekvienas puslapio elementas, nuorodų struktūra ir funkcijų išdėstymas turėjo būti pagrįsti logika, patogumu ir techniniu suderinamumu. Projektavimo galutinis rezultatas yra dabartinis svetainės išdėstymas ir struktūra. Tai apima e. parduotuvės titulinio puslapio išdėstymą, paslaugų kategorijų logiką, paslaugų išdėstymą, jų parinkimą ir priskyrimą kategorijoms bei konfigūracijos pasirinkimams. Figma nepateikta.

Pareiškėja nurodo, jog dalį laiko užtruko ne techninis įgyvendinimas, programavimas, bet geriausio sprendimo ieškojimas; esą eParduotuvė nebuvo standartinis sprendimas, o modifikuotas projektas. Tačiau pareiškėja diegia el. parduotuvės patį, tad pavyzdys dėl *live chat'o* (įskiepio pasirinkimas) ar „normalaus“ pardavimo proceso (pritaikant *WooCommerce* prie B2B veiklos modelio), kuris yra standartinis, tik parodo, kad bandoma pateisinti nepagrįstai dideles darbų apimtis.

Bendrovė teigia, kad programuotojai per dieną parašo 20 – 50 galutinio rezultato programinio kodo eilučių. Tačiau IA dėl šio teiginio ir pateiktų mokslinių tyrimų rezultatų pažymi, kad pateikti tyrimai nagrinėja Copilot ir kitų DKM (LLM) įtaką kodavimo greičiui, o DORA tyrimai apskritai siūlo nevertinti kodo eilučių, o naudoti visai kitas metrikas. Pirmame tyrime teigiant, kad programuotojas rašo nedaug kodo eilučių, yra pateikiamas atsakymas į klausimą „kodėl“ – todėl, kad programuotojai turi dalyvauti visokiose ceremonijose, aptarimuose, kodo peržiūrose ir kituose susirinkimuose, todėl tiesioginiam kodo rašymui laiko lieka nedaug. Tuo tarpu, svetainių ir parduotuvių kūrimas, ypač – naudojant platformą, kurios priemonės leidžia to kodo beveik ir visai nerašyti, susirinkimai ir kiti yra priimtini tik minimalia apimtimi, dažnai tokie diegimai vykdomi vieno programuotojo, o jei ir ne vieno – ypatingo derinimo tarp programuotojų nereikia – todėl ir vertinama, kad kodo eilučių skaičius turi būti didesnis. Mažą eilučių skaičių galima būtų vertinti, jei tai būtų unikalaus sprendimo kūrimas, sudėtinga architektūra, mažiau įprastos programavimo priemonės, kurioms išties reikia sudėtingų technologinių sprendimų taikymo, daugiau laiko vertinimui. Šiuo atveju kalbama apie pačios populiariausios platformos *WordPress* diegimą ir pritaikymą bei įskiepio naudojant labai paplitusias PHP ir Java Script programavimo kalbas ir technologiškai nesudėtingą sprendimą, kurio logika paremta pasirinkimais ir tam pasirinkimui

priskirtų vaizdų atvaizdavimui. Taigi, tai yra tik modulis, net ne visas sprendimas (vertinant tik vaizdinę konfigūraciją). Visi kiti darbai buvo dar įprastesnės *WordPress* pritaikymo veiklos.

Skunde pateiktame vertinime ir statistikoje buvo remtasi keliais esminiais elementais: 1) Suprogramuojamų kodo eilučių statistika – surinkta iš dešimčių kitų projektų, naudojant tą pačią *WordPress* platformą ir tas pačias PHP ir Java Script technologijas. Statistika rodo, kad per valandą yra sukuriama 10-100 (kartais ir daugiau kodo eilučių per valandą), nes kodo eilučių ir darbo valandų santykio klausimas yra teikiamas daugeliui projekto vykdytojų; 2) UAB „Market Smart“ Projektas buvo diegiamas jau esamoje svetainėje, todėl daugelis darbų (pvz., projektavimas, didelės *front-end* darbų apimtys, turinio valdymo sistemos diegimas, TVS funkcijų, kurios yra standartinės, Produktų modulio, kuris yra standartinis ir kitų modulių ir trečių šalių įskiepių diegimo). Gauti tęstiniai pasiūlymai ar kitų projektų statistika rodo, kad šiems darbams tikrai nereikia 892 val. darbų apimties; 3) Sukurta vaizdinė konfigūracija nėra techniškai sudėtinga, tam nereikia 767 val. darbų apimties, dalis funkcionalumų yra paremti diegėjo projektų patirtimi, o daugiau nei pusė (3304 eil. iš 5524 eil.) viso kodo yra css failas, kuriame yra sudėtas atvaizdavimas ir paveikslėliai / ikonos. Css kodas yra generuojamas žymiai greičiau, nei programinis, todėl vertinti reikėtų tik 2200 eil. tikro kodo vaizdinėje konfigūracijoje.

Css yra greičiau rašomas, nes: - paprasta sintaksė; - minimali logika ir matematika (nereikia praktiškai jokių skaičiavimų, formulių ir pan.); - labai greitai pasidaro pradinis variantas; - vizualu – iš karto galima matyti rezultatą; - lengvai automatizuojama ir tam yra daugybė įrankių ar priemonių; - DKM / LLM taip pat leidžia nesunkiai generuoti css. Todėl skunde pateikiami mokslinių tyrimų rezultatai neturėtų būti vertinami kaip turintys reikšmę Sprendimui.

Bendrovė nurodo, kad IA vertino tik sukurtą galutinį produktą, neįvertintas kūrimo procesas, tarpinės versijos, derinimai, analizė ir vadyba. IA su šiuo teiginiu nesutinka. Sukurtas sprendimas buvo vertinamas kaip visuma atliktų darbų, įskaitant visus komerciniame pasiūlyme ir sutartyje su tiekėju nurodytus darbus (pvz., integracijas, dizaino, testavimo darbus ir pan.). IA vertinimo objektas yra ne pats kūrybinis, techninis ar vadybinis el. parduotuvės kūrimo procesas, o galutinis rezultatas ir faktinis Sutartyje numatytų darbų įgyvendinimas. IA, vykdydama finansavimo lėšų naudojimo kontrolę, privalo vertinti, ar buvo atlikti konkretūs, apibrėžti ir sutartyje įtvirtinti darbai, ar jų apimtis, sudėtingumas bei atlikimo trukmė atitinka deklaruojamas išlaidas. Kūrybiniai ar organizaciniai aspektai, vidiniai darbo metodai ar Projekto valdymo eiga savaime nėra vertinimo kriterijai, jei jie neatspindi Sutartyje nustatytų darbų apimtyje ar galutiniame rezultate. IA neturi pagrindo ir pareigos vertinti subjektyvių kūrybinio proceso elementų, o vertina tik objektyviai nustatomus faktus – kas konkrečiai turėjo būti padaryta, kas faktiškai buvo padaryta.

Pareiškėja teigia, kad elgesys apsigalvojant dėl patvirtintų sprendimų reiškia teisėtų lūkesčių pažeidimą ir viešojo administravimo principų nepaisymą. Tačiau IA pažymi, kad buvo vertintas faktiškai sukurtas sprendimas. Vertinant planuojamą sukurti sprendimą, neįmanoma įvertinti kaip bus kuriamas galutinis rezultatas, faktiškai reikiamų darbų apimčių. Tik sukūrus galutinį rezultatą, IA gali įvertinti atliktų darbų apimtį ir priimti sprendimą, ar tos suplanuotos darbų apimtys yra racionalios ir faktiškai pagrįstos. Nustačius, kad galutinis rezultatas sukurtas pasirinkus paprastesnius metodus ir tiek darbo valandų, kiek deklaruoja atitinkamas pareiškėjas nereikia, IA, vadovaudamasi Taisyklių 108 punktu ir 114.1 papunkčiu, priima vienašalį sprendimą sumažinti tinkamas finansuoti išlaidas. Tas buvo padaryta, argumentais pagrindžiant, kodėl buvo priimtas toks Sprendimas. Pareiškėjai buvo sudarytos galimybės pagrįsti deklaruotas darbų apimtis. IA Sprendimą priėmė turimos informacijos pagrindu. Teisėtų lūkesčių principas nėra ir negali būti pažeistas, kadangi teisėti lūkesčiai turėtų būti galimi ginti tik tada, kai laikomasi visų galiojančių taisyklių ir pagrįstai tikimasi nuoseklaus institucijos veikimo. Papildomai IA atkreipia dėmesį, kad nemaža dalis projektų vykdytojų geranoriškai bendradarbiavo, įsiklausė į nustatytus trukumus, juos ištaisė ir finansavimas tokiems projektams nebuvo mažintas.

Pareiškėja nepagrįstai nurodo, kad Sprendimas grindžiamas nuomone, o ne objektyviais duomenimis ir skaičiavimais. Šiuo atveju sukurtą sprendimą vertino net 5 reikiamą išsilavinimą ir darbo patirtį turinčių ekspertų grupė (kas pažymėta Sprendime), kaip nurodyta Taisyklių 58 punkte

ir Ekspertinio vertinimo organizavimo tvarkos apraše, patvirtintame Agentūros direktoriaus 2025-02-19 įsakymu Nr. R1-32-(1.3 E)2025 (toliau – Vertinimo aprašas). IA griežtai ir atsakingai atranka ekspertus pagal jų kvalifikaciją ir darbo patirtį, kad šios atitiktų projektų specifiką bei tematiką ir kad projektų atitiktis projektų finansavimo sąlygų aprašuose nustatytiems reikalavimams būtų įvertinama, užtikrinant aukščiausius profesionalumo ir objektyvumo standartus pagal Taisyklėse, projektų finansavimo sąlygų aprašuose, vidaus teisės aktuose, detalizuojančiuose projektų įgyvendinimo planų vertinimo procesą, nustatytus reikalavimus.

Nagrinėjamu atveju: 1) ekspertas Nr. 1 turi daugiau nei 20 m. praktinio backend ir frontendo programavimo patirties; patyręs PHP, Java, Javascript programuotojas, dirbęs su reliacinėmis (oracle, postgres, mssql, mysql) ir nereliacinėmis duomenų bazėmis, dalyvavęs kuriant internetinius projektus su tūkstančiais aktyvių vartotojų per dieną; 2) ekspertas Nr. 2 turi 26 m. patirtį programavimo ir IT projektų valdymo srityje, tame tarpe dalyvaujant: skirtingų sistemų (pvz. konfigūatoriaus ir apskaitos) integravimo projektuose (virš 30); vaizdinio konfigūatoriaus projektai langų, garažo durų, lauko durų gamintojams; vadovavimas 3-7 žmonių projekto komandoms; ERP sistemų diegimo patirtis; 3) ekspertas Nr. 3 turi daugiau kaip 10 m. IT vadovo patirtį, 9 m. patirtį vadovaujant programuotojų komandai, kuri kuria informacines sistemas, tame tarpe web puslapius, savitarnos sistemas, integracijas, duomenų apsikeitimo (EDI) platformas; jo kompetencijos apima IT projektų valdymą, informacinių sistemų architektūros kūrimą, techninių specifikacijų analizę, programuotojų darbo organizavimą, vertinimą ir efektyvinimą, taip pat ERP, DVS, sandėlio, personalo, darbo užmokesčio, CRM sistemų diegimą bei integracijas su šiomis sistemomis; ekspertas turi patirtį analizuoti tiek technologinę, tiek verslo naudą; 4) ekspertas Nr. 4 turi patirtį B2B IT&T sistemų projektavimo srityse, OSS/BSS (*angl. Operation support system/Business support system*) diegime ir palaikyme, apimant darbą su SQL duomenų bazėmis (tame tarpe programavimas Oracle, MS SQL, Sybase), trečių šalių programinės įrangos integracijas; yra patyręs Bankinių technologijų diegimo srityje bei programavime; 5) ekspertas Nr. 5 turi daugiau nei 30 m. projektų valdymo, pardavimų valdymo, komandų valdymo, sprendimų apimčių vertinimo, programinės įrangos kūrimo, konsultacijų patirtį įvairiose Lietuvos ir užsienio IT ir technologijų įmonėse; taip pat turi darbo patirtį tiek su smulkiais IT projektais ir jų vystymu bei priežiūra – verslo valdymo sprendimai (ERP), CRM, užduočių, gamybos, sandėlių valdymas, el. parduotuvės, tiek ir su stambiais ir/ar unikaliais sprendimais, kuriama nuo nulio, įtraukiant architektus, analitikus, tiek ir su infrastruktūros taikymo ir plėtros projektais.

Bendrovė nurodo, kad finansavimo sumažinimas yra neproporcingas, nepagrįstas. IA pažymi, kad nors Projekto tikslas buvo pasiektas, tačiau tai savaime neužtikrina, kad visos deklaruotos išlaidos yra tinkamos finansuoti. IA privalo užtikrinti skaidrų ir pagrįstą ES lėšų panaudojimą, todėl negali finansuoti nepagrįstai didelių išlaidų, net ir tuo atveju, kai Projektas įgyvendintas. Atsižvelgiant į Projekto metu sukurtą sprendimą, e. sprendimo sukūrimo darbų apimtis įvertinta ne daugiau kaip 880 val. Atitinkamai, taikant tiekėjo sutartyje nustatytą 56 Eur valandinį įkainį, bendra analogiškos el. parduotuvės ir vaizdinės konfigūracijos sukūrimo kaina siektų 49 280,00 Eur be PVM. Tokia apimtis leistų įdiegti ir sukonfigūruoti turinio valdymo sistemą (pvz., *WordPress*) su el. parduotuvės platforma, sukurti reikiamus puslapius, įdiegti reikiamus įskiepius, suvesti paslaugų turinį ir atlikti testavimą, taip pat įdiegti technologiškai nesudėtingą vaizdinės konfigūracijos sprendimą.

IA vertinimu, Sprendimas yra argumentuotas ir aiškus. IA Sprendimą priėmė visapusiškai išnagrinėjusi turimą ir pareiškėjos pateiktą informaciją, prisijungdama prie sukurto sprendimo su pateiktais prisijungimo duomenimis, siuntė ne vieną raštą, prašydama pateikti trūkstamą informaciją. IA siūlė suorganizuoti nuotolinį susitikimą su IA ekspertu, kurio metu buvo išsakytos pastabos, taisytinos vietos, neįgyvendinti funkcionalumai, buvo suteiktas pakankamas laiko tarpas e. sprendimo tobulinimo darbams atlikti. Sprendimas atitinka tiek VAI 10 straipsnio 5 dalyje numatytus reikalavimus, tiek šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintą išsamumo principą.

Agentūros atstovai Komisijos posėdyje palaikė atsiliepiamo argumentus, prašė skundą atmesti, akcentavo, kad projekto išlaidos turi būti būtinos, skirtos projekto tikslui pasiekti, negali finansuoti nepagrįstai didelių išlaidų. Pareiškėja neįrodė, kad kurta e. parduotuvė yra unikali, nestandartinė,

reikalaujanti papildomų laiko sąnaudų. Projekto įgyvendinimo tarpiniai rezultatai buvo vertinti pagal dokumentus. Tik projekto pabaigoje, sukūrus galutinį rezultatą, galimas ekspertinis vertinimas, ar projekto išlaidos yra būtinos. Rinkos tyrimai sprendime nenurodyti, nes kainų svyravimai labai dideli, bendrinio pobūdžio ir neleidžia spręsti apie konkretų projektą. Pareiškėjos e. parduotuvė buvo diegiama esamoje svetainėje, t. y. į esamą infrastruktūrą įdiegti papildomi moduliai. E. parduotuvė yra sukurta e. parduotuvių pardavimui, pati pareiškėja kuria e. parduotuves.

Skundas atmestinas

Agentūroje 2023-10-29 registruotas Bendrovės PIP dėl projekto „E. pardavimo sandorių sudarymo sprendimų diegimas ir vaizdinė konfigūracija UAB „Market Smart“ finansavimo Nr. 02-033-K-0430. Projekto tikslas – įdiegti e. pardavimo sandorių sudarymo sprendimą ir vaizdinę konfigūraciją (paslaugų konfigūravimas ir vizualizacija) UAB „Market Smart“, persiorientuojant į produktų (teikiamų paslaugų) skaitmeninimą, elektroninę prekybą ir e. paslaugų teikimą.

Įvertinus PIP, Agentūra ir Bendrovė (projekto vykdytojas) 2024-07-08 sudarė Sutartį, kurioje numatyta, kad Projekto metu bus įdiegta el. parduotuvė ir vaizdinė konfigūracija. Pagal patvirtintą biudžetą, Projekto tinkamos finansuoti išlaidos el. parduotuvės diegimui sudarė 99 407,28 Eur be PVM (iš jų 6 503,28 Eur be PVM – netiesioginės ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą), numatyta skirti finansavimo suma – 49 703,64 Eur. Įgyvendinusi Projektą Bendrovė 2025-08-07 pateikė GVA, taip pat įdiegtų e. pardavimo sandorių sudarymo sprendimų ataskaitą.

Agentūros atsiliepime išsamiai aprašytos aplinkybės, susiklosčiusios vertinant GVA, t. y. kada, kokiais prašymais buvo kreipiamasi į pareiškėją, kada ji teikė atsakymus. Šių aplinkybių Komisija nebekartoja, tik pabrėžia, kad jas pagrindžia byloje esantys įrodymai.

Ginčas kyla dėl Sprendimo, kuriuo, atlikus Projekto išlaidų tinkamumo finansuoti vertinimą, atliktas Sutarties vienašalis pakeitimas, sumažinant tinkamas projekto finansuoti išlaidas iki 52 729,60 Eur, o finansavimo sumą – iki 26 364,80 Eur be PVM.

Pareiškėja Sprendimą skundžia argumentuodama, kad jis neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies nuostatų dėl pakankamo motyvavimo; išvados yra neteisingos ir nepagrįstos; Projektas įgyvendintas, numatyti darbai atlikti, IA jokių pastabų neturėjo, išlaidas pripažino tinkamomis ir tik pateikęs GVA sumažino Projektui skirtą sumą, numatytą Sutartyje. Pareiškėjos teigimu, finansavimas negalėjo būti mažinamas, priėmus Sprendimą buvo pažeisti pareiškėjos teisėti lūkesčiai.

Kaip nurodoma pareiškėjos ir Agentūros sudarytoje Sutartyje, Projektas įgyvendinamas pagal Sutartyje, plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ veiklos „Skatinti labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių skaitmeninimą, finansuojant e. pardavimo sandorių sudarymo sprendimų diegimą, paslaugų ir produktų konfigūravimą ir vizualizaciją“ poveiklės „Skatinti labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių skaitmeninimą, finansuojant e. pardavimo sandorių sudarymo sprendimų diegimą, paslaugų ir produktų konfigūravimą ir vizualizaciją“ (sostinės regionas) ir poveiklės „Skatinti labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių skaitmeninimą, finansuojant e. pardavimo sandorių sudarymo sprendimų diegimą, paslaugų ir produktų konfigūravimą ir vizualizaciją“ (vidurio ir vakarų Lietuvos regionas) projektų finansavimo sąlygų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022-07-15 įsakymu Nr. 4-877, Taisyklėse ir juose nurodytuose ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytas sąlygas ir tvarką. Sutarties 14.3 papunktyje nurodyta, kad Sutartis vykdoma vadovaujantis ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktais.

Funkcijų sąrašė nustatytos 2021–2027 metų ES fondų investicijų programos tarpinės institucijos, atliekančios Investicijų programos administruojančiųjų institucijų, funkcijas, – CPVA ir Agentūros atliekamos funkcijos. Pagal Funkcijų sąrašo 5 punktą, Agentūra: prižiūri, kaip projektų vykdytojai laikosi projektų sutartyse nustatytų įsipareigojimų, taip pat ES ir nacionaliniuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Investicijų programos įgyvendinimą, jiems taikomų reikalavimų (įgyvendinant finansines priemones priežiūra apima tik projektų išlaidų vertinimą, siekiant nustatyti, ar įgyvendinant projektus patirtos išlaidos yra tinkamos finansuoti <...>), konsultuoja projektų

vykdytojus projektų įgyvendinimo klausimais (5.3 papunktis); atlieka įtariamų pažeidimų, padarytų įgyvendinant projektus, tyrimus, priima sprendimus dėl pažeidimų, taip pat priima sprendimus nepripažinti tinkamomis finansuoti išlaidų ar jų dalies, kai nustato, kad šios išlaidos ar jų dalis neatitinka ES ir (ar) nacionaliniuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Investicijų programos įgyvendinimą, nustatytų reikalavimų arba įgyvendinant projektus nebuvo pasiekti nustatyti projektų rodikliai ar jų dalis, arba priima sprendimus susigrąžinti iš projektų vykdytojų lėšas, išmokėtas netinkamoms finansuoti išlaidoms apmokėti, ir (ar) kitas pagal ES ir (ar) nacionalinius teisės aktus ir (ar) projektų sutartis reikalaujamas grąžinti lėšas ir apie tai informuoja projekto vykdytoją ir ministeriją, imasi veiksmų dėl lėšų grąžinimo ministerijai (5.5 papunktis).

Taisyklėse įtvirtina, kad Projektų išlaidų atitiktį išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimams vertina ir nustato administruojančioji institucija (šiuo atveju IA), vertindama pareiškėjų PIP, tikrindama projektų vykdytojų teikiamas veiklos ataskaitas ir atlikdama kitus priežiūros ir kontrolės veiksmus. Vertindama ir nustatydama projektų išlaidų atitiktį jų tinkamumo finansuoti reikalavimams, IA vadovaujasi Taisyklėmis ir CPVA parengtomis Rekomendacijomis (293 punktas). Tinkamos finansuoti projekto išlaidos privalo atitikti bendruosius išlaidų tinkamumo finansuoti reikalavimus, be kita ko, Projekto išlaidos turi būti būtinos projektams įgyvendinti, t. y. jomis turi būti prisidedama prie projekto tikslų ir rezultatų pasiekimo, jos turi atitikti patikimo finansų valdymo principą ir turi būti numatytos projekto sutartyje (294 punktas ir 294.1 papunktis).

Taisyklių 3.23 punkte nustatyta, kad patikimo finansų valdymo principas – ekonomiškumu, efektyvumu, orientacija į veiklos rezultatus ir veiksminga biudžeto vykdymo vidaus kontrole grindžiamas finansų valdymo principas, reglamentuojamas Reglamento 33–36 straipsniuose.

Reglamento 33 straipsnyje „Veiklos rezultatai ir ekonomiškumo, efektyvumo bei rezultatyvumo principai“ 1 dalyje nustatyta, kad asignavimai vykdomi laikantis patikimo finansų valdymo principo ir todėl naudojami vadovaujantis šiais principais: a) ekonomiškumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad atitinkamos ES institucijos veiklai vykdyti naudojami išteklių būtų suteikiami tinkamu laiku, už geriausią kainą, būtų pakankamo dydžio ir kokybės; b) efektyvumo principu, susijusiu su geriausiu naudotų išteklių, vykdytos veiklos ir įgyvendintų tikslų santykiu; c) efektyvumo principu, susijusiu su numatomų tikslų įgyvendinimo vykdant veiklą mastu.

Atitinkamai Taisyklėse įtvirtinta, kad administruojančioji institucija: nustačiusi, kad projektui turi būti skirta mažiau projekto finansavimo lėšų, nei numatyta projekto sutartyje, gali tai įtraukti į sutarties keitimo projektą arba vienašaliu sprendimu pakeisti projekto sutartį (108 punktas); turi teisę vienašaliu sprendimu pakeisti projekto sutartį, kai: mažėja projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma ir (arba) didžiausia galima skirti finansavimo lėšų suma projektui įgyvendinti Taisyklių 108, 108¹, 136, 315 ir 316 punktuose nurodytais atvejais ir dėl to reikia sumažinti projekto sutartyje nurodytą projektui skirtų finansavimo lėšų sumą (114.1 papunktis).

Nurodytas reglamentavimas reiškia, jog kaip pagrindai nurodyta Sprendime, IA, vertindama kvietimo „MVĮ skaitmeninimas“ įgyvendinamuose projektuose pateiktas GVA įvertina, ar visos išlaidos yra tinkamos finansuoti, ar numatyti darbai yra atlikti ir ar visi e. komercijos sprendimo funkcionalumai yra veikiantys, ar sukurtas sprendimas atitinka patikimą finansų valdymo principą, kuris taip pat detalizuojamas Rekomendacijose, t. y. lėšos rezultatui pasiekti turi būti panaudotos racionaliai ir efektyviai. Kaip nustatyta Rekomendacijose, IA projekto įgyvendinimo metu įtarusi nepagrįstai dideles deklaruojamas projekto išlaidas ir atlikusi rinkos kainų analizę, atsižvelgdama į patikimo finansų valdymo principą, netinkamomis finansuoti pripažįsta tą išlaidų dalį, kuri viršija rinkos analizės išvadoje nustatytą tokių pačių ar panašių prekių ar paslaugų palankiausią (mažiausią) rinkos kainą. Taigi, vertindama GVA turi patikrinti ne tik ar įdiegtas visas projekto sutartyje numatytas rezultatas, bet ir įsitikinti, kad atlikti darbai pagal pateiktus išlaidas pagrindžiančius dokumentus atitinka rinkoje esančias kainas, užtikrinti skaidrų ES investicijų panaudojimą. Sutarties 14.3 papunktyje susitarta, kad Sutartis vykdoma vadovaujantis ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktais, todėl pareiškėjai negalėjo būti nežinoma sąlyga, kad Agentūra, gavusi pareiškėjos GVA ir mokėjimo prašymą, įvertins Projekte faktiškai atliktų darbų apimtį ir vertins dėl patirtų išlaidų tinkamumo finansuoti.

Atitinkamai, nepaisant to, kad Sutartyje nurodyta skirtina Projektui įgyvendinti konkreti suma, Agentūrai suteikta teisė (pareiga), GVA vertinimo metu nustatčius, kad ji per didelė, vienašaliu sprendimu ją sumažinti. Tačiau Komisija pabrėžia, kad toks mažinimas turi būti atliekamas tik išsamiai išnagrinėjus patirtas išlaidas bei pagrindžiant, kad projekto vykdytojo faktiškai patirtos išlaidos įgyvendinant Projektą yra per didelės, t. y. neatitinka patikimo finansų valdymo principo.

Agentūra Sprendimu nustatė, jog bendra tinkama finansuoti išlaidų suma mažinama iki 52 729,60 Eur be PVM, atitinkamai numatyta skirti finansavimo suma sumažinta nuo 49 703,64 Eur iki 26 364,80 Eur. Kaip matyti iš Sprendimo turinio (tai patvirtino IA atsiliepime bei pateikė tai patvirtinančius įrodymus), jis buvo priimtas atlikus ekspertinį vertinimą ir nustatčius, kad Projekto metu suteiktų paslaugų suma viršija rinkos kainą. Komisijai į bylą pateikti dokumentai patvirtina, jog Projekto metu įdiegtą sprendimą vertino penkių ekspertų grupė. Taigi Sprendimas iš esmės yra pagrįstas ekspertų atliktu vertinimu. Komisija pažymi, jog Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra išaiškinęs, kad atliekant viešojo administravimo institucijų, veikiančių specialiųjų žinių reikalaujančiose srityse, veiklos teisminę (šiuo atveju Komisijoje – ikiteisminę) kontrolę, pripažįstama, jog teismas turi patikrinti priimto akto pagrįstumą bei teisėtumą šiais aspektais: ar jis priimtas kompetentingo subjekto; ar buvo laikytasi pagrindinių procedūrų, ypač taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą (*žr., pvz., 2017-07-27 nutartis administracinėje byloje Nr. A-551-756/2017, 2020-02-19 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-596-1062/2020, 2021-04-21 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1128-756/2021, 2022-06-22 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-156-756/2022*). Teismas (Komisija) turi pareigą patikrinti, ar konkreti išvada padaryta pagrindžiant teisingai nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, ar įrodinėjimo dalyką sudaranti informacija gauta pakankamų ir tinkamų įrodymų pagrindu (*žr., pvz., 2023-07-05 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-71-463/2023*). Taigi, Komisija vertina ginčijamą Sprendimą teisės taikymo klausimu, t. y. vertina, ar IA garantavo objektyvią ir nešališką Projekto išlaidų vertinimo procedūrą, ar Sprendimas grindžiamas nustatytų faktinių aplinkybių tinkamu ištyrimu bei taikytinu teisiniu pagrindimu. Komisija neatlieka ekspertinio vertinimo ir nepriima sprendimų, kuriuos teisės aktai suteikia priimti atsakovei.

LVAT yra konstatavęs, jog teisėtumo aspektu eksperto išvada galėtų būti paneigta, jei būtų nustatyta, kad ekspertizė paskirta ir atlikta neteisėtai, kad ekspertas nekompetentingas šioje mokslo srityje ir pan. Ekspertinio tyrimo išvada gali būti paneigiama tik kita atitinkama ekspertize (*žr., pvz., LVAT 2019 m. lapkričio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2427-492/2019*). Taigi norint paneigti ekspertinės išvados pagrįstumą, turėtų būti naudojamos tokio pat pobūdžio žinios. Tuo tarpu, Komisijos nariai neturi išsilavinimo IT srityje ir kompetencijos Projekte numatytų sprendinių sukūrimo vertinime. Taigi iš esmės byloje ekspertų pateiktų išvadų Komisija negali kvestionuoti ir privalo remtis, nebent byloje būtų nustatyta, kad pasirinkti ekspertai nebuvo kompetentingi pasisakyti dėl Projekte numatytų atlikti programavimo paslaugų, buvo šališki ar pažeidė nustatytus principus. Agentūros pasitelktų ekspertų išvados galėtų būti ginčytinos remiantis kitų kompetentingų specialistų ekspertiniu vertinimu. Tačiau pareiškėja kartu su skundu tokio vertinimo nepateikė, skundą grindžia iš esmės tik jos nuomone, pateikdama savo vertinimą.

Pagal Taisyklių 58 punktą, kai atliekant projekto tinkamumo finansuoti vertinimą ir (ar) projekto naudos ir kokybės vertinimą administruojančiajai institucijai prireikia papildomų specialiųjų žinių tam tikroje srityje tikrinant projekto atitiktį konkreitiems projektų bendriesiems, specialiesiems ir (arba), kai projektai atrenkami konkurso būdu, prioritetiniams projektų atrankos kriterijams, ji gali pasitelkti tinkamos kompetencijos (t. y. turinčius vertinamos srities kvalifikaciją arba ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį toje srityje), nešališkus (t. y. ne mažiau kaip vienus metus iki ekspertinio vertinimo pradžios neturinčius darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių su pareiškėju ar partneriu, taip pat neturinčius interesų konflikto pareiškėjo ar partnerio atžvilgiu priimant sprendimą, susijusį su projekto atitikties projektų bendriesiems ir (arba) specialiesiems ir (arba), kai projektai atrenkami konkurso būdu, prioritetiniams projektų atrankos kriterijams vertinimu) specialistus, turinčius specialiųjų žinių tam tikroje srityje.

Agentūros Vertinimo apraše (https://inovacijuagentura.lt/site/binaries/content/assets/apie-mus/atsisiuntimu-biblioteka/turiny/ekspertinio-vertinimo-aprasas_2025.pdf) nustatyta, kad IA darbuotojui (toliau – ir užsakovas) prireikus papildomų specialiųjų žinių atitinkamoje srityje vertinant ir (ar) administruojant projektus, taip pat IA atliekant ekspertinius vertinimus išorės klientams, gali būti pasitelkiami reikiamos kvalifikacijos ekspertai (3 punktas). Ekspertai turi būti nepriekaištingos reputacijos asmenys; tinkamos kompetencijos (15 punktas). Eksperto kompetencija nustatoma pagal jo formalią kvalifikaciją studijų ir (ar) mokslo srityje, ir (ar) profesinę darbo patirtį ir (ar) turimus reikalingus sertifikatus ir (arba) licencijas (16 punktas). Atsižvelgiant į vertinamo projekto tematikos specifiškumą bei kompleksiskumą, kitų sričių ekspertai, atliekantys ekspertinius vertinimus, turi turėti aukštąjį universitetinį arba jam prilygintą išsilavinimą bei ne mažesnę nei 5 metų praktinio darbo patirtį toje srityje, kurios paraiška / projektas / prašymas vertinamas (16.3 papunktis). Ekspertinei veiklai keliamas nešališkumo reikalavimas (17 punktas). Atsižvelgiant į projektų tematiką / mokslų sritį / mokslų kryptį bei kitus aspektus, gali būti pasitelkiami ir kitos kvalifikacijos bei profesinės darbo patirties ekspertai. Užsakovas, teikiantis priskirtam ekspertui ekspertinio vertinimo užduotį, kartu pateikia ir visą kitą ekspertui būtiną informaciją ekspertinei išvadai parengti. Ekspertas, gavęs informaciją, atlieka jos analizę bei ekspertinį vertinimą (20 punktas). Ekspertinis vertinimas atliekamas: atsakant į Eksperto išvados lape nurodytus klausimus. Ekspertas privalo išsamiai atsakyti į kiekvieną klausimą, pateikti argumentus, pastabas, apibendrintas išvadas ir rekomendacijas, taip pat ir laisvos formos eksperto atsiliepimą. Jei vertinimui reikia papildomos informacijos ar patikslinimų, ekspertas perduoda klausimus užsakovui. Gavus papildomus dokumentus/duomenis, ekspertas papildo ekspertinę išvadą (21.1 papunktis); esant poreikiui ir galimybėms, gali būti organizuojamas kliento, eksperto (jei jis sutinka su jo tapatybės atskleidimu) bei užsakovo susitikimas. Kitais atvejais eksperto tapatybė atskleidžiama tik teisės aktų nustatyta tvarka (21.3 papunktis).

Vadovaujantis aptartu teisiniu reguliavimu, Agentūra, atlikdama funkcijas, gali pasitelkti ekspertą (-us). Minėtuose teisės aktuose nėra nustatytas privalomas pasitelkiamų ekspertų skaičius, tačiau nustatyti jiems keliami kompetencijos (kvalifikacijos) reikalavimai. Sprendime aiškiai aprašyta visų penkių PĮP vertinusių ekspertų kvalifikacija. Pažymėtina, jog visų penkių ekspertų kvalifikacija išsamiai nurodyta Agentūros atsiliepime, kuris jau aprašytas šiame Komisijos sprendime (11 puslapis). Pareiškėja skunde nenurodo, kad pagal Sprendime aprašytą ekspertų kompetenciją, jos PĮP vertinimui buvo pasitelkti netinkami ekspertai. Komisija, susipažinusi su atsakovo į bylą pateiktais ekspertų nenuasmenintais gyvenimo aprašymais, daro išvadą, kad jų kompetencija Sprendime nurodyta tinkamai. Pasitelktų ekspertų išsilavinimai ir (ar) darbo patirtys atitinka Vertinimo apraše nustatytus reikalavimus, ekspertų kompetencija yra pakankama vertinti pareiškėjos Projekto metu įdiegtus sprendimus. Byloje taip pat nėra įrodymų, kurie suteiktų pagrindą abejoti ekspertų nešališkumu. Darytina išvada, kad pasirenkant ekspertus teisės aktų pažeidimų nepadarėta.

Į bylą pateiktas Projektų ekspertų skyriaus eksperto išvados lapas (nuasmenintas ir nenuasmenintas); jame nurodyta, kad negalima vertinti, jog sukurto sprendimo/atliktų darbų kaina atitinka rinkos kainą, taip pat pateikti išsamūs argumentai, kodėl ekspertas tokią išvadą padarė. Išvadoje nurodyti argumentai aprašyti Sprendime. Agentūra taip pat pateikė 2025-12-03 Ekspertinių panelių protokolą dėl MVĮ skaitmeninimas įgyvendintų projektų tinkamų išlaidų nustatymo, jame nurodyta, kad IA įvertino įmonių sukurtus ir įdiegtus sprendimus, tarp kurių, ir pareiškėjos Projekto. Nutarta: individualiai įvertinus projektų įdiegtus el. pardavimo ir/ar vaizdinės konfigūracijos sprendimus, ekspertinės panelės metu nustatyta didžiausia galima tinkamų finansuoti išlaidų suma pareiškėjos Projektui – 49 280,00 Eur. Nurodyta, kad posėdžiuose dalyvavo Verslo produktyvumo skyriaus vadovė ir šio skyriaus srities vadovė, Ekspertų skyriaus vadovas bei penki ekspertai (Protokolas į bylą pateiktas nuasmenintas ir nenuasmenintas).

Pareiškėja teigia, jog buvo analizuotas tik galutinis rezultatas ir nebuvo vertintas kūrimo procesas, skunde nurodo argumentus dėl atliktų programavimo (ir kt.) paslaugų ir jiems atlikti reikalingo laiko ir pan. Tačiau Komisija dar kartą pabrėžia, kad pareiškėjos skundas grindžiamas Bendrovės subjektyviu vertinimu, eksperto išvados nepateiktos. Projekto metu programavimo /

įdiegimo darbų apimtys buvo nustatytos specialių žinių atitinkamoje srityje turinčių ekspertų, įvertinusių, jog tokio lygio el. parduotuvės sprendimams sukurti nereikia tiek darbo valandų, kiek buvo numatyta. Komisijos nariai iš esmės negali įvertinti kokie darbai faktiškai buvo atlikti ir kiek pagrįstai laiko turėjo būti skirta programavimo (diegimo) darbams atlikti, nes tai yra IT sritis. Visgi akcentuotina, kad šiame Komisijos sprendime jau aprašytame atsiliepime (sprendimo 6-11 puslapiai) Agentūra itin išsamiai pasisakė dėl visų pareiškėjos skunde nurodytų argumentų, paaiškindama kodėl jie yra nepagrįsti. Komisija neturi akivaizdaus pagrindo šiems motyvams nepritarti.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas); administracinio sprendimo motyvai (6 punktas). Pažymėtina, jog LVAT praktikoje ne kartą nurodyta, jog individualiais administraciniais aktais, kuriuos priima viešojo administravimo subjektai, yra sprendžiami skirtingo pobūdžio teisiniai santykiai, kuriuos reguliuoja specialios teisės normos, skirtos tik šiems teisiniams santykiams reglamentuoti. Tai lemia, kad ir skirtinguose teisiniuose santykiuose priimamų individualių administracinių aktų turinys gali būti skirtingas (pagal apimtį, struktūrą ir pan.), nes gali būti sąlygotas tų specialiųjų teisės normų reikalavimų, kurios reglamentuoja atitinkamus teisinius santykius. Kiekvienu konkrečiu atveju vertinant sprendimo teisėtumą, turi būti atsižvelgiama ir į tuos teisės aktus, kurie reguliuoja konkretų teisinį santykį, t. y. turi būti įvertinama, kokie ir kokia apimtimi yra teisiškai reikšmingi faktai bei kokios konkrečios materialinės teisės normos asmeniui gali sudaryti atitinkamas prielaidas bei sąlygas, kad būtų sukurtos, panaikintos ar pakeistos asmens subjektinės teisės tam tikruose teisiniuose santykiuose (*2011-06-27 sprendimas administracinėje byloje Nr. A556-336/2011; 2010-10-04 nutartis administracinėje byloje Nr. A438-1116/2010*).

Įvertinusi Sprendimo turinį, Komisija atmeta pareiškėjos teiginius, kad Sprendimas neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje keliamų reikalavimų tinkamai motyvuoti sprendimus. Sprendime motyvų išdėstymas yra adekvatus, aiškus ir pakankamas, nurodyti pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, paaiškinta, kad jis priimtas atlikus ekspertinį vertinimą. Iš skundo matyti, jog pareiškėjai Sprendimas iš esmės yra aiškus, ji dėsto nesutikimo argumentus dėl Sprendimo išvadų, tačiau tai, jog Bendrovė nesutinka su atliktu vertinimu ir Sprendime nurodytomis išvadomis, nereiškia, kad jis nėra motyvuotas. Be to, Komisija mano esant būtina akcentuoti ir tai, kad pareiškėjos teisė būti išklausyta vertinimo metu buvo užtikrinta tinkamai, nes sudarytos galimybės teikti paaiškinimus, papildomus įrodymus, atlikti korekcijas, buvo organizuotas nuotolinis susitikimas. Tai kartu papildomai patvirtina, jog Sprendimas buvo priimtas išsamiai išanalizavus Projekto metu faktiškai suteiktų paslaugų (atliktų darbų) apimtį, ir dar iki Sprendimo priėmimo pareiškėjai buvo teikiami paaiškinimai dėl projekto išlaidų dalies nepagrįstumo, į kuriuos ji teikė atsikirtimus, kurie ekspertų buvo vertinti.

Dėl pareiškėjos argumentų, kad buvo pažeistas teisėtų lūkesčių principas, pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju buvo atliekamas Projekto išlaidų tinkamumo vertinimas pareiškėjai pateikus Agentūrai GVA. IA įvertino pareiškėjos atsakymus į paklausimus, paaiškinimus bei pateiktus duomenis, įvertino Projekto metu įdiegtą el. parduotuvę. Komisija pagrįstais laiko atsiliepimo argumentus, kad PĮP vertinimo metu IA negalėjo nustatyti, koku būdu bus kuriamas sprendimas. Projekto metu sukurtas sprendimo vertinimas buvo atliekamas remiantis faktiniu rezultatu. IA veikė vadovaudamasi Taisyklių nuostatomis, todėl pareiškėjos teisėti lūkesčiai nebuvo pažeisti.

Atmestini ir pareiškėjos argumentai, jog sumažinus finansavimą, pažeistas proporcingumo principas. Nagrinėjamu atveju finansavimas sumažintas, atsižvelgiant į ekspertinio vertinimo metu pateiktas išvadas. Nepriklausomai nuo to, ar Projekto tikslas buvo pasiektas, Agentūra turi teisę vertinti išlaidų tinkamumą finansuoti, kartu užtikrindama jų atitiktį patikimo finansų valdymo principui, sumažinti Sutartimi finansavimui numatytas lėšas, kas šiuo atveju ir buvo padaryta.

Pareiškėja taip pat nurodo, kad visiškai analogiškoje kaip ir pareiškėjos situacijoje Komisija panaikino Agentūros sprendimą ir patvirtino, kad nurodytos priežastys nesudaro pagrindo sumažinti finansavimą (pvz., 2025-12-15 sprendimas byloje Nr. 21RE-1113(AG-960-07-2025)). Tačiau, pirma, Komisija teisinių precedentų neformuoja ir ja nėra privaloma remtis, antra, kiekvienu atveju Komisijoje sprendžiant administracinį ginčą yra vertinama konkretaus pareiškėjo situacija

(projektas), trečia, Komisija yra priėmusi ne vieną sprendimą (sprendimai skelbiami viešai), kuriuose iš esmės analogiškose situacijose, kai atlikus ekspertinį vertinimą finansavimas numatytas paramos sutartyje buvo sumažintas, pareiškėjų skundus atmetė.

Apibendrinant, Agentūra, pasitelkusi ekspertus ir nustačiusi, kad Projektui turi būti skirta mažiau finansavimo lėšų, nei numatyta Sutartyje, vienašaliu sprendimu turėjo teisę pakeisti Sutartį, finansavimą sumažinant. Sprendimu atliktas pakeitimas atitinka aukščiau paminėtas Taisyklių nuostatas. Atitinkamai skundas, kuriuo prašoma panaikinti Sprendimą, yra atmestinas.

Dėl medžiagos pripažinimo nevieša ir neskelbtina pareiškėjai

Atsakovas papildomai Komisijai pateikė nenuasmenintus dokumentus: Projektą vertinusių ekspertų gyvenimo aprašymus, Eksperto išvados lapą ir Ekspertinių panelių protokolą, prašė juos pripažinti nevieša bylos medžiaga. Nurodė, kad ekspertines išvadas teikiančių ekspertų tapatybės ir duomenų IA, vadovaudamasi VŠĮ Inovacijų agentūros konfidencialios informacijos valdymo vidaus tvarkos aprašo, patvirtinto VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūros direktoriaus 2018-01-31 įsakymu Nr. R1-016 (1.3) (Agentūros direktoriaus 2022-04-29 įsakymo Nr. R1-062(1.3E) redakcija) (toliau – ir Konfidencialios informacijos aprašas) 10.1 papunkčiu ir Vertinimo aprašo 21.3 papunkčiu, tretiesiems asmenims neatskleidžia, siekdama išvengti galimo poveikio ekspertui, kadangi tokiuose sektoriuose, kuriuose bendravimas ir bendradarbiavimas yra glaudus, atitinkamos srities ekspertų ir paslaugų teikėjų ratas itin mažas. IA yra pasitaikę atvejų, kada ekspertai atsisako ateityje bendradarbiauti dėl to, kad atskleidus jų tapatybę, patyrė tiesioginį ar netiesioginį neigiamą poveikį, spaudimą iš pareiškėjų. IA vertinimu, ne eksperto vardas ir pavardė parodo jo kompetenciją, bet eksperto patirtis, jo išsilavinimas. Atsižvelgiant į tai ir siekiant apsaugoti ekspertus nuo neigiamo poveikio, IA eksperto tapatybės projekto vykdytojams neatskleidžia. Tiek Lietuvos teismai, tiek Komisija nagrinėjamosiose bylose IA prašymus ekspertų nuasmenintus duomenis pripažinti nevieša bylos medžiaga ir neteikti susipažinti ar kopijuoti pareiškėjai ir (ar) jos atstovams paprastai tenkina, vertindami, kad IA pateikti nuasmeninti eksperto duomenys yra pakankami rungtyniškumo principui bei pareiškėjos teisei į visapusišką ir objektyvų bylos nagrinėjimą užtikrinti. Duomenys apie projektą vertinusio eksperto asmenį neįtakoja pareiškėjos teisių ir teisėtų interesų gynimo, neriboja jos procesinių teisių įgyvendinimo.

Komisija pažymi, kad Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša (neteikiama susipažinti ir daryti kopijų proceso dalyviams). Pagal įstatymo analogiją vadovaujамasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 49 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad proceso šalis arba institucija, teikianti teismui dokumentus ar medžiagą, kurių duomenys sudaro valstybės, tarnybos, profesinę ar komercinę paslaptį, gali prašyti teismo neteikti jų susipažinti ir kopijuoti; dėl to teismas priima nutartį. Pagal ABTĮ 14 straipsnio 2 dalį, priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje <...>, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis. Šiuo atveju Agentūra pateikė Komisijai pareiškėjos Projektą (sukurtus ir įdiegtus sprendimus) vertinusių ekspertų gyvenimo aprašymus, kuriuose yra asmens duomenų, atskleidžiančių ekspertų tapatybę, ir prašė juos pripažinti nevieša bylos medžiaga. Atsakovė remiasi Agentūros Konfidencialios informacijos aprašo 10.1 papunkčiu, pagal kurį, asmuo privalo neatskleisti konfidencialios informacijos tretiesiems asmenims, išskyrus teisės aktų nurodytus atvejus, bei Vertinimo aprašo 23.1 papunkčiu, pagal kurį, esant poreikiui ir galimybėms, gali būti organizuojamas kliento, eksperto (jei jis sutinka su jo tapatybės atskleidimu) bei užsakovo susitikimas; kitais atvejais eksperto tapatybė atskleidžiama tik teisės aktų nustatyta tvarka. Byloje nėra duomenų, kad ekspertai būtų davę sutikimus atskleisti savo tapatybę. Komisija, įvertinusi Agentūros prašyme pateiktus argumentus dėl bylos medžiagos pripažinimo nevieša, juos laiko pagrįstais. Pažymėtina, kad kartu su atsiliėpimu ir Sprendime pateikė apibendrintus duomenis apie ekspertų patirtį, tai laikytina pakankama rungtyniškumo principui bei pareiškėjos teisei į visapusišką

ir objektyvų bylos nagrinėjimą užtikrinti. Atsižvelgiant į tai, Komisija Agentūros prašymą ir jo priedus – nenuasmenintus ekspertų gyvenimo aprašymus, Eksperto išvados lapą ir Ekspertinių panelių protokolą pripažįsta nevieša bylos medžiaga, neteikiant jos susipažinti ir kopijuoti bylos šalims ir (ar) jų atstovams bei kitiems tretiesiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Uždarnosios akcinės bendrovės „Market Smart“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Viešosios įstaigos Inovacijų agentūros prašymą ir jo priedus – nenuasmenintus ekspertų gyvenimo aprašymus, Eksperto išvados lapą ir Ekspertinių panelių protokolą pripažinti nevieša bylos medžiaga, neteikiant jos susipažinti ir kopijuoti bylos šalims ir (ar) jų atstovams bei kitiems tretiesiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Vytautas Kurpuvesas

Inga Morkvėnienė